

GAZETA LWOWSKA.

Z. Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

W okręgu wyborczym *Zywiec* wybrano powtórnie *Jana Sierca*, a w okręgu wyborczym *Mysłenice* *Józefa Zduna*, Dra. med. z Suchy, deputowanymi na sejm krajowy.

Z c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Lwów, 23. maja 1863.

Wiedeń, 24. maja. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozestany XX. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 43. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 8. maja 1863, względem zmiany w podziale Egerskiego i Karlsbadzkiego powiatu urzędowego.

Nr. 44. Rozporządzenia ministerstwa handlu i rolnictwa z 15. maja 1863, względem wydania nowych marków listowych i dziennikowych, jako też kuwert listowych z nowemi odciskami stempłowemi. Ważne w całym państwie.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ministerstwo sprawiedliwości mianowało zastępcę prokuratora państwa *Jana Kedzierskiego* w Krakowie, zastępcą nadprokuratora państwa przy wyższym sądzie krajowym w Krakowie.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem wynieść najlaskawiej jubilata-radcę galicyjskiego wyższego sądu krajowego *Domnika Jakubowicza* jako kawalera orderu żelaznej korony trzeciej klasy odpowiednio statutom tego orderu do stanu rycerskiego Cesarstwa austriackiego z przydomkiem: „de Prawda“.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 21. maja r. b. mianować najlaskawiej tytularnego radcę policyjnego *Karola Englisch* w Krakowie, radcą nadwornym i dyrektorem policyi w Krakowie.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 26. maja.

Przed kilkoma dniami puścił *Vaterland* pogłoskę, która stała się przedmiotem kilku już rozpraw dziennikarskich. Mianowicie doniósł rzeczony dziennik, że „posada ministra wojny niema być nadal obsadzona, lecz Cesarz sam będzie jako wódz najwyższy kierować z swojego gabinetu wojskowego także sprawami armii.“ Na to jednak oświadcza teraz *Jen. kor.* w ostatnim numerze swoim co następuje: „Tak opiewają owe pełne znaczenia wyrazy, które *Vaterland* puszcza w świat z taką lekomyślnością. Pominawszy już to nawet, że na wszelki sposób jest to rzecz wielce zadziwiająca, mówić o nieobsadzeniu posady, która de facto jest dotąd obsadzona, możemy oświadczyć niemyląc się wcale, że spomniona pogłoska, o której istnieniu po za sferą *Vaterlandu* pewno nikt nie wie, jest najzupełniej bezzasadną. Jego Mość Cesarz jest przeciw do tej chwili jeszcze najwyższym wodzem i w tym charakterze koncentruje w swojej osobie najwyższy zarząd armii. Wszelako dyplomem z 20. paźdz. 1860 zaliczył Najjaś. Pan także sprawy armii, jak np. budżet wojenny, do takich przedmiotów, które chce załatwiać na przyszłość z uczestnictwem swoich ludów za pośrednictwem Rady państwa, i z tego też powodu mianował równocześnie wydanem pismem odrębnym ministra wojny jako pośrednika w sprawach armii. Z całą ufnością więc tuszycy możemy, że wiara w ustaloną exystencję ustaw kardynalnych zbyt głęboko tkwi już w ludności austriackiej, byśmy potrzebowali zbijać więcej jeszcze podobne pogłoski, które widocznie mogą być obliczone tylko na zachwianie tej wiary.“

W sprawie dalszej interwencji dyplomatycznej na rzecz Polski przynosi telegram frankfurcki z 23go b. m. znowu ciekawe wiadomości. Mianowicie pisze tamtejsza *Europe*: „Od czterech dni przeważa znowu idea Cesarza Napoleona względem zwołania konferencji europejskiej w sprawie polskiej. Niektóre jednak mocarstwa, jakkolwiek uznają gwarancje pomyselnego skutku takiej konferencji, obawiają się przeciw — pomne kongresu z r. 1850, — że reprezentanci mocarstw raz zebrani rozszerzyliby zakres czynności tej konferencji po za decyzję w sprawie polskiej, i przeto lękają się nawet tego wyrazu: *konferencya*. Nim tedy dadzą się wyszukać środki, które mogłoby zapewnić korzyści takiej konferencji z usunięciem podstawy tych obaw, umówiono się tymczasowo w Londynie względem wspólnej ostatecznej redakcyi stanowczych i peremptorycznych żądań, które trzy mocarstwa mają przedłożyć w Petersburgu w odpowiedzi na noty rosyjskie.“

Izba deputowanych w Berlinie uchwaliła jak wiadomo podanie adresu do Króla w sprawie zatargów z ministeryum i w ocenieniu ogólnego położenia kraju. Komisya do redakcyi adresu wysadzona, proponowała ażeby Jego królewskiej Mości oświadczyć, iż rozprawy izby deputowanych nie były złożone Monarsze z ścisłą dokładnością; prezes na posiedzeniu z dnia 11. maja nie wystąpił z żądaniem poddania ministrów pod władzę swoją dyscyplinarną, lecz jedynie wykonywał prawo dotąd nie zaprzeczone, zabrania głosu dla żądania milczenia. Zgodnie z tym stanem rzeczy zapadła uchwała izby z d. 15. b. m. Ministrowie zaś uczynili obecność swoją w izbie zawisłą od cofnięcia twierdzenia, którego ani prezes ani izba nie wyjawily.

Koniec adresu brzmi jak następuje:

„Od chwili zaprowadzenia konstytucyi reprezentacyja krajowa przestrzegala sumiennie praw i interesu korony, ministrom nie zaprzeczała nigdy praw, które im według konstytucyi przysługują; lecz najważniejsze prawa reprezentacyi ludu zostały zapoznane i nadwyrężone; kraj na próżno oczekuje praw ustawą zasadniczą przyrzeczonych. Racz Wasza królewska Mość położyć tamę stanowi rzeczy, który państwu i królestwu wielkiem zagraza niebezpieczeństwem.“

Zaś dep. hr. Schwerin, Simion, Kühne, v. Patow i v. Sauken-Julienfelde, wnieśli poprawkę ograniczającą adres, li do ostatniego zatargu, treści następującej:

„Izba deputowanych według tego co zaszło de facto, nie jest w stanie złożenia żądanej deklaracyi. Rzeczy niestety doszły do tego punktu, iż żadnego rezultatu z stosunków ministeryum z obecną izbą deputowanych spodziewać się nie można.“

Izba deputowanych na posiedzeniu z dnia 22. maja odrzuciła powyższą poprawkę większością 257 głosów przeciwko 41, przyjęła zaś adres komisji większością 239 głosów przeciwko 61.

Według ostatniego telegramu z Berlina z dnia 22. maja zdrowie Króla Jego Mości pruskiego polepszyło się, ból nerek nie powrócił. Król przyjmował kilku członków swej rodziny, i słuchał sprawozdań ministra stanu p. Bismarka, i ministra domu królewskiego, p. Schleinica.

Jego Świątobliwość Papież powrócił już do Rzymu, i na dniu 22go b. m. przyjmował hrabiego Aquilę na osobnej audyencyi. *Stampa* turyńska z 22go b. m. donosi, że rząd francuski okazuje się skłonny do zawarcia konwencyi wojskowej z Włochami dla przytłumienia brygantyzmu u granic rzymskich.

Liczne adresy, zanoszone z różnych stron Europy do rządu hiszpańskiego w sprawie uwięzionych w Madrycie protestantów, nie pozostały, jak się pokazuje teraz bezskutecznymi; najnowszym bowiem telegram madrycki z 21go b. m. donosi, że kara więzienia skazanych protestantów zamieniona została na karę wygnania na taką samą liczbę lat.

Duńska rada państwa odrzuciła na posiedzeniu z 22. b. m. wszystkimi głosami przeciw 4 projekt Krügera względem powszechnej ustawy konstytucyjnej dla Danii i Szlezewiku, która zdaniem ministra nie byłaby dziś na czasie. Tego samego dnia nastąpiło zamknięcie sesyi rady państwa. Nazajutrz t. j. 23go b. m. spodziewano się w Kopenhadze księcia Czartoryskiego.

Wiadomości z amerykańskiego teatru wojny sięgają do 9go b. m. Do dnia 5go b. m. przeszkadzały jenerałowi Hooker ulewy rozpocząć na nowo walkę. Dywizya Sedwiga doścignęła Hookera. Stonewall Jackson i Hills są niebezpiecznie ranieni. Obiegała pogłoska, że jenerał Rauson zginął. Heinzelmann wzmocnił Hookera 30.000 ludzi. W nocy z 5. maja powróciła cała armia Hookera przez Rappahaunok do Falmouth, zostawiając ranionych na pobojowisku. Zaś wiadomości urzędowe z Nowego Jorku z 9go b. m. donoszą, że Hooker rozpocznie natychmiast dalsze kroki zaczepne.

Lwów, 25. maja. Sprawa wyborów głównie teraz Francję zajmuje i wszystkie inne przygłusza, rezultat zaś wyborów nie będzie bez wpływu na dalszy rozwój spraw europejskich. Orleaniści i legitymiści, którzy od czasów drugiego Cesarstwa dotąd się na uboczu trzymali, występują teraz jako kandydaci na deputowanych ciała prawodawczego mieszczaństwa i klas średnich, których kilkuletnia apatya polityczna oddała sprawę wyborów w ręce gminom, w skutek obowiązującego we Francyi powszechnego głosowania; mieszczaństwo to i klasy średnie, żywo się teraz sprawą wyborów zajmują. Deputacye i nalegania kupców, bankierów i przemysłowców paryskich skłoniły Thiersa do przyjęcia kandydatury w Paryżu i w Valenciennes pokonały niechęć jego do złożenia przysięgi Cesarstwu i jego konstytucyi, i według wszelkiego podobieństwa do prawdy wybór jego pomimo wszelkich zabiegów władz cesarskich zapewnionym się zdaje. Jakich zaś środków rząd cesarski używa do usunięcia nie miłych mu kandydatów, świadczą o tem nie tylko okólniki ministra spraw wewnętrznych do prefektów, świadczy nadto list jego do prefekta departamentu Sekwany, w dzisiejszym nume-

rze naszym według telegraficznego doniesienia zamieszczony, list, w którym p. Persigny nie waha się nazwać Thiersa naczelnikiem nieprzyjaciół Cesarza; i jego rządu. Zdawałoby się, że Francya, a raczej to wszystko, co w niej góruje inteligencya, zacnością i światłem, ocknęła się z dwunastoletniego letargu; uczuła cały ciężar absolutyzmu, jakim ją zamach drugiego grudnia obdarzył. Zbytek gorliwości ministra spraw wewnętrznych, użycie środków nawet nie legalnych, do złamania z góry wszelkiej opozycyi, i złożenia w nowem ciele prawodawczem, nowej *Chambre introuvable* powolnego i biernego narzędzia woli cesarskiej; zbytek ten gorliwości wywarł zupełnie przeciwny skutek, wywołał opozycyę, którą pan Persigny właśnie przytłumić usiłował. Zdaje się, iż miara cierpliwości przebrała się Francuzom, zwłaszcza że między krokami rządu cesarskiego wyprawa meksykańska powszechnie we Francyi spowodowała nieukontentowanie. Wyprawa ta, przypominająca poniekąd wojnę hiszpańską pierwszego Napoleona, wplątała Francję w niepotrzebną i niesprawiedliwą, a długą i kosztowną wojnę, w której żadnej podobno nie odniesie korzyści, tem bardziej zaś Francję oburzać musiała, iż pokazało się jawnie, że fałszywe doniesienia posła francuskiego w Meksyku, rząd cesarski obalamuły i do przedsięwzięcia wyprawy skłoniły, a na dnie tych doniesień były owe brudne intrygi i widoki pieniężne, które p. Juliusz Favre w pamiętnej swej mowie w ciele prawodawczem odstąpił. Mowa jego przebrzmiała wprawdzie bez skutku w obec reprezentantów ludu duszą i ciałem rządom cesarskim oddanych, wielkie jednak wrażenie we Francyi sprawiła, i starła dotychczasowy urok dzielności i trafności rządów cesarskich. Zdaje się, iż Francya uznała potrzebę bliższego wglądnięcia w sprawy swoje; ztąd ten zapal wyborczy, którego od trzynastu lat wcale nie widziano. Skutek jaki ten zwrot umysłów we Francyi odniesie, nader będzie ważnym dla niej wypadkiem, pośrednio nawet wpłynie przeważnie na obrót spraw europejskich. Wprawdzie w najlepszym nawet razie opozycya miasto pięciu głosów, które dotąd w ciele prawodawczem liczyła, liczby tej więcej jak do dwudziestu kilku lub trzydziestu nie doprowadzi, i pod względem materialnym w znacznej mniejszości zostanie, bo powszechne głosowanie, obok najzupełniejszej centralizacyi przewagę w wyborach na rzecz rządu zapewniła. Lecz między temi głosami mniejszości będą ludzie tak znakomici jak Thiers, Berryer, Montalambert i im podobni, będzie wszystko to co stanowi chwałę Francyi na polu nauki i talentu, przyznać zaś potrzeba, iż imperyalizm francuzki w ludzi podobnych, nader jest ubogi. Nie sprosta im ani p. Billault, ani pan Baroche, ani żaden z nowo instylizowanych ministrów bez teki, głosami swemi w obronie rządu i jego projektów stawać mających. Mniejszość ciała prawodawczego w takim składzie miałaby za sobą całą Francję umysłową i myślącą; głos jej nie byłby głosem wołającego na puszczy; obliży się o wszystko to, co dotąd chylił głowę przed materialną siłą cesarstwa, i zmusiłaby go do uwzględnienia życzeń i potrzeb, które dotąd przytłumić mógł.

Podobny zaś obrót rzeczy nie byłby bez wpływu na zewnętrzną politykę Francyi, zmuszając rządy cesarskie do usłuchania prawdziwego głosu kraju, który dotąd zagłuszyć zdołały. Dla tego obrót sprawy wyborów pilnem okiem śledzić nam wypada, od niego bowiem dalsze postępowanie Francyi w wiszących kwestyach europejskich po wielkiej części zależeć będzie.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 25. maja. Jego Excelencya c. k. Namiestnik Galicyi Fml. hrabia *Mensdorff-Pouilly* odjechał przedwczoraj wieczór do Wiednia.

Kraków, 23. maja. (*Doniesienia z Krakowa.*) *Krak. Ztg.* pisze: Gazeta narodowa podaje w nr. 81. korespondencyę z Krakowa, w której zachowanie się jednego z urzędników policyi i straży cywilnej podczas rewizyi pewnego domu przedstawione jest w sposób nienawistny, i w której zarazem nadmieniono, że podczas tej rewizyi zabranym został czy też zginął złoty medal. Urzędnik i strażnicy policyjni zanieśli już z tego powodu skargę do sądu przeciw *Gazecie narodowej*.

Wczoraj po południu znowu po czterotygodniowym spokoju, pobito przy ulicy szewskiej nieznanego, którego wzięto za szpiega rosyjskiego. Nadszedł spieszenie patrol, wziął znieważonego w opiekę, i aresztował zecera, który był przywódcą ekscesu.

Wczoraj odstawiono tu z Ulanowa i Rzeszowa 5 powstańców, którzy schronili się na terytorium austriackie.

15 powstańców przeznaczonych do internowania wysłano dziś zrana do Ołomuńca.

Na granicy Rozwadowa przytrzymano i skonfiskowano temi dniami 6 cetnarów prochu.

W Tarnowie przytrzymano d. 21. wieczorem jednego z głównych członków stronnictwa ruchu, który zajmował się werbowaniem, i wraz z wszystkimi papierami, które przy nim znaleziono, odstawiono go do tutejszej komendy twierdzy.

Wiedeń, 24. maja. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najjaś. Pan wyjechał wczoraj zrana na krótki czas do Styrji. — Deputacyi krainińskiej, która miała zaszczyt dnia 15go b. m. doreczyć Najjaś. Panu prośby swoje, odpowiedział Jego Ces. Mość — jak donosi teraz *Laib. Ztg.* — temi słowy: „Miło mi przyjmować deputacyę sejmku krainińskiego i przy tej sposobności wyrazić jej zupełne uznanie pożytecznej czynności tego sejmku. Doreczone Mi prośby każę wziąć pod ścisłą rozwagę i decyzję.“ —

Arcyksiążęta *Wilhelm, Leopold, Karol Ludwik, Ferdynand d'Este* i książę *Módenski* udali się wczoraj zrana na ćwiczenia strzeleckie na Steinfeld pod Wiener-Neustad. — Z *Ebenzweier* nadszedł następujący telegram o stanie zdrowia Arcyksięcia *Mazymiliana d'Este*: „23. maja, 7. godzina zrana: W ciągu dnia wczorajszego stan spokojny; od godziny 9 wieczorem do 2giej zrana dość stały sen; za przebudzeniem cię symptomy astmatyczne, które około godziny 4tej uśmierzyły się.“

Rozgłoszonej w peszteńskim dzienniku *Hon* pogłosce, jakoby siedmiogrodzki kanclerz nadworny hrabia *Nadasdy* podał się do dymisji, zaprzeczono już z urzędowej strony, przyznając jednak przy tem, że hrabia *Nadasdy* cierpi na bolesną słabość oczu.

Austryacye podróżni na statku „Ameryka“ kazali wybrać z wili, w której mieszkała Jej Mość Cesarzowa w Korfu, najpiękniejsze kwiaty i stosownie zapakować, ażeby je w świeżym jeszcze stanie ofiarować najdosłojniejszej Monarchii.

Francya.

Paryż, 19. maja. (*Różne wiadomości.*) *Monitor* donosi, iż Książę Napoleon i Księżna Klotylda przybyli do Alexandryi dnia 8. b. m. i z wszelkimi honorami przyjęci zostali. Książę odwiedził wicekróla nazajutrz po swoim przybyciu, wicekról zaś tego samego dnia wizytę oddał.

Król Ferdynand portugalski, ojciec panującego króla, przybył do Paryża, książę Brabantu opuścił Lizbonę i oczekiwany jest w Bordoaux.

Artykuł wstępny przez sekretarza dziennika *La France* opisany, dowodzi, iż zajęcie miejsca w izbie deputowanych przez pp. Thiersa i Berryera, „tych dwóch atletów krasomowstwa“ dla rządu cesarskiego nie będzie wcale niebezpiecznem.

Dwór cesarski wyjechać ma dnia 6. czerwca do Fontainebleau cesarz więc nie opuści Paryża przed wyborami. Bal, który miał być w apartamentach cesarzowej w dniu 11. b. m. odroczonej został do tygodnia z powodu słabości Jej Cesarskiej Mości, która onegdaj pierwszy raz w zakrytym powozie wyjeżdżała.

Sprawa wyborów najmocniej teraz całą Francję zajmuje. Orleaniści a po części i legitymiści, którzy dawniej wstrzymywali się od wszelkiego udziału w wyborach, nie chcąc złożyć przysięgi na wierność cesarzowi i konstytucyi, teraz w kilku miejscach występują jako kandydaci na deputowanych do ciała prawodawczego. Wybory pp. Thiers i Dufaure, orleanistów, tudzież p. Berryer, legitymisty, zdają się zapewnione. Tylko zajęci republikanie postanowili wstrzymać się od wszelkiego udziału w wyborach; jeden z koryfuszów tego stronnictwa, p. Etienne Arago, kazał porozlepiać plakaty z wezwaniem, ażeby składaniem próżnych cedułów wyborczych zaprotestować przeciw obecnemu porządkowi rzeczy.

P. Ernest Baroche, syn prezesa rady stanu wystąpił jako kandydat rządowy w Wersalu, rząd zaś wyparł się jego kandydatury, popierając wybór generała Mellizet. Pan E. Baroche tem bardziej dotknięty został tem wyparciem się jego, iż prefekt z rozkazu ministra spraw wewnętrznych, korespondencyę całą w tym względzie prowadzoną, w dziennikach ogłosił. Wiadomo, iż pan Ernest Baroche wplątany był w proces Miresa i zrezygnować musiał z posady w ministerjum handlu zajmowanej. Ojciec jego tak mocno uczuł afront synowi wyrządzony, że mocno na zdrowiu zapadł. Mówia, iż zrezygnować ma z swej posady, prezesa rady stanu, na którejby go zastąpił p. Magne, dawniej minister bez teki, usunięty z powodu nieporozumienia z ministrem skarbu, p. Fouldem.

Prócz p. Thiersa, który występuje jako kandydat na deputowanego w Paryżu, mówią też o p. Berryer, który podobnie wystąpić ma w Marsylii a p. Dufaure w Rochefort. Agitacya wyborcza i wyprawa meksykańska głównie teraz umysły zajmują i sprawę polską zupełnie przygłuszyły.

Pays zapewnia, iż Król duński dopiero w miesiącu czerwcu da odpowiedź deputacyi greckiej, która przybyła do Kopenhagi dla ofiarowania mu korony greckiej. Tymczasem położenie rzeczy w Atenach z każdym dniem coraz się pogorsza; anarchia zupełna, bezkarosć wojska i częste jego wybryki są na porządku dziennym, tak iż dla przywrócenia porządku Grecya przez obce wojska zajęta zostanie.

Włochy.

Rzym, 18. maja. (*Różne wiadomości.*) Ojciec święty odbywa podróż swoją w prowincjach południowych, w śród ciągłego zapалу ludu, objawiającego się dla jego osoby. Dzienniki francuskie zapewniają, że wieści o ustąpieniu kardynała Antonellego z posady sekretarza stanu, zupełnie są mylnie, i na żadną wiarę nie zasługują.

Minister piemontcki Peruzzi, powiedział w ostatnich rozprawach izby deputowanych nad smutnem położeniem Włoch południowych, iż wszystko szłoby daleko lepiej, gdyby tylko jedność Włoch była dokonana, a Rzym był stolicą Włoch. *La France* zapewnia, iż po rozważnem studiowaniu mowy p. Peruzziego, nie można znaleźć żadnej pewnej i stałej przyczyny, przemawiającej za tem, iż Rzym do szczęścia Włoch koniecznym jest potrzebnym, (snać redakcyja dziennika *la France* twarda bardzo ma głowę i ciasne pojęcie. P. R.) Wogóle mowa p. Peruzzi robi takie wrażenie, iż powiedziec o niej można, że Włochy w niczem się nie odmieniły i tylko o jedną mowę stały się bogatsze.

Dziennik mazzinistowski *Unita italiana* donosi, iż subskrybeya przez Mazziniego i Garibaldeggo z wielką ostentacją po 1 franku dla Polski ogłoszona, nie więcej jak 1629 franków przyniosła.

Donau Zig. donosi z Neapolu, iż wiadomość przez dziennik jeden niemiecki podana, jakoby po godzinie 8mej wieczorem nikt z domu wyjść nie śmiał, jest zmyślona. W Neapolu ulice najbardziej są ożywione o godzinie 11tej w nocy, a w ogóle porządek teraz tak w Neapolu jak i w innych miastach daleko jest większy jak dawniej; zebractwo, które dawniej ulice zalegało, prawie zupełnie ustało.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 22. maja. (*Buletyny urzędowe.*) *Dz. Pow.* donosi: W dniu 5. (17.) maja, 2 kompanie pułku Żmudzkiego i 4ry pułku Połockiego, pobiły w okolicach Rawy bandę poprzednio już porażoną w dniu 2. (14.) i 3. (15.) maja, w powiecie Gostyńskim, która połączywszy się z bandą tworzącą się nad rzeką Bzurą, i przeszedłszy po za droge żelazną w okolicy Łowicza, ciągnęła ku południowi.

W dniu 6. (18.) maja, generał-major Meller-Zakamelski, pobił bandę Drewnowskiego w okolicach Warki. — Ujęto z niej 182 buntowników. Dotychczas nie nadesłano szczegółowego raportu.

(*Wiadomości bieżące.*) Potyczkę stoczoną w powiecie poniewiezkim uważają jako obfitą w skutki, i twierdzą, że jeżeli przez nią powstanie na Żmudzi nie zostało stłumione, to przynajmniej osłabione. Godna uwagi, że po tej potyczce chłopci kurlandzcy bronili rozprószonym powstańcom wstępu do Kurlandyi; tłumnie stanęli na granicy uzbrojeni w widły, cepy, kije itd. W innych także miejscach chłopci okazują się przychylnymi dla rządu; w gubernii mińskiej napadli nawet na oddział powstańców i rozprężyli go, przyczem kilku chłopów padło i kilku zostało zranionych.

Jak donoszą do *N. Pr. Ztg.* z Warszawy, przybywają ciągle świeże wojska do Królestwa, a jeżeli powstanie nie skończy się wkrótce, a terazniejsze stosunki potrwać jeszcze jakiś czas, kraj nieszczęśliwy będzie przedstawiał bardzo smutny obraz. Oprócz okropności wojny dotkliwie uczuć się daje w kraju doraźna sprawiedliwość komitetu tajnego, i przeraża umysły jeszcze bardziej jak otwarta walka, bo przeciw temu sądowi nie masz ochrony, i nikt nigdzie nie jest przed nim bezpieczny.

Po upływie terminu amnestyi stan rzeczy jest taki sam jak przedtem. W Warszawie wszystko po dawnemu, tylko nocne patrole bywają silniejsze.

Cześć prasy paryskiej, mianowicie *Pays* i *Patrie* zajmują się ciągle jeszcze projektem zawieszenia broni pomiędzy Rosją a powstańcami polskimi, chociaż łatwo spodziewać się można, że rząd rosyjski odrzuciłby bezwarunkowo wszelkie propozycje w tym względzie. Ci, którzy to przewidują mówią znowu o drodze pośredniej na którejby między Rosją a Polską można było wyjednać zawieszenie kroków nieprzyjacielskich na czas rozpraw dyplomatycznych.

(*Wiadomości z widowni powstania.*) Jak donoszą *Jener. Kor.* z Królestwa Polskiego, ma się znajdować liczny oddział powstańców w okolicy Łysej Góry, Krzyżków, Olchoweza i Blich; terytorjum, które zajmuje ten oddział, ma być bagniste i prawie niedostępne. Wojsko rosyjskie w sile 3000 ludzi stoi w Borowcu i w Osusze. Z poruszeń jego można wnosić, że ma zamiar obsadzić powstańców i odeprzeć od granicy w głąb kraju.

(*Rozporządzenia rządowe.*) Najnowszy *Dziennik Powsz.* z 22go b. m. ogłasza rozporządzenie rządowe względem zaprowadzenia policji wiejskiej, a oraz rozkaz do cywilnych gubernatorów, ażeby skutkiem przytłumionego częściowo powstania usuwano wszystkich urzędników, którzy brali udział w zaburzeniach, zastępując ich godniejszymi zaufania. (Obadwa te rozporządzenia podamy w całości w następnych numerach.) Prócz tego ogłasza ten sam *Dzien. Powsz.* następujące rozporządzenie rady administracyjnej Królestwa względem delegacji czynszowych:

Rada administracyjna Królestwa.

Zważywszy:

ze jak doświadczenie wskazało w niektórych powiatach, czynność czynszowania z urzędu, przez władze prawem z dnia 24. maja (5. czerwca) 1862 r. ustanowione, może być zafamowana nie tylko z powodów w postanowieniu rady administracyjnej z dnia 11. (23.) grudnia r. z. przytoczonych, ale nadto w skutek podania się do uwolnienia lub rozmyślnej nieczynności wszystkich lub większej części członków delegacji czynszowej zwyczajną składających — przeto w uzupełnieniu powyż cytowanego postanowienia i z mocy art. 2 Najwyższego z dnia 24. maja (5. czerwca) 1862 r. ukazu, — na przedstawienie komisji rządowej sprawiedliwości, postanowiła i stanowi:

Art. I. W razie uznania przez radę administracyjną, na przedstawienie komisji rządowej spraw wewnętrznych, iż w którymkolwiek powiecie delegacja czynszowa przez radę powiatową, w myśl prawa o czynszowaniu z d. 24. maja (5. czerwca) 1862 r. ustanowiona, powierzonej jej czynności wykonywać nie będzie mogła, bądź z powodu rozmyślnej nieczynności członków, bądź w skutek podania się wszystkich lub większej części do uwolnienia, w każdym takim wypadku czynność czynszowania z urzędu, powierzoną będzie delegacji czynszowej zastępczej, której skład, czas trwania i zakres działalności oznaczonymi są w postanowieniu rady administracyjnej z dnia 11. (23.) grudnia 1862 roku.

Art. II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw zamieszczonem być ma, komisji rządowej spraw wewnętrznych poleca.

Działo się w Warszawie dnia 30. kwietnia (12. maja) 1863 r.

Wielki Książę, Namiestnik

(podpisano) *Konstanty.*

Rosya.

(*Doniesienia o powstaniu.*) Od granicy polskiej donoszą do *Jener. Kor.*: Według ostatnich wiadomości powstańcy usiłują koncentrować się w głębi kraju, a mianowicie na Ukrainie i w wschodniej części Wołynia. W okolicy Połonnego niedaleko Lubaru, obiedwie strony nagromadziły znaczniejsze siły, tu więc zapewne najprzód przyjdzie do potyczki. Nie potwierdza się wiadomość, że powstańcy obsadzili Druzkopol i Horochów. Obiega pogłoska, że powstałi także kozacy nad Donem. Wiadomość ta, gdyby się potwierdziła, byłaby wielce ważną, bo dońscy kozacy są bardzo waleczni, chociaż ehewi łupu i zuchwali; nie są to ci sami, którzy teraz w Polsce dopuszczają się największych okrucieństw, bo ci składają się z samych zbiegów pochodzących z rozmaitych stron Rosyi, a nawet przez Rosyan najmniej są cenieni w całym wojsku. Pewną bo nawet przez źródła rosyjskie potwierdzoną jest wiadomość, że nad brzegami Berezyny, koło Mińska, Bobruska, Borytowa i Ihumenia znacznie powiększa się powstanie. Jeden z oddziałów powstańczych miał w mieście Jeziorach zabrać 60 karabinów, nieco amunicyi i 500 rubli.

(*Wypadki powstania w zachodnich prowincjach.*) Według wiarogodnych wiadomości, jakie otrzymaliśmy od granicy Po d o l a rosyjskiego, pokazały się dnia 9. b. m. w gubernii kijowskiej nie tylko w mieście Kijowie, ale także w obwodzie berdyczowskim mianowicie w Wasylkowie, Skwirze, Teraszczy i Radomyślu oddziały powstańców. W Kijowie pojmano 9. b. m. 40stu zbrojnych powstańców. We wszystkich miejscach gubernii kijowskiej i żytomirskiej, gdziekolwiek weszli powstańcy, ogłaszali oni rewolucyjne odezwy, przyrzekając zupełną wolność włościanom, którzy jednak nie słuchali wcale tych proklamacyi i wszędzie trzymają z rządem cesarskim. W wyżej wspomnianych miejscach gubernii kijowskiej przytrzymano mianowicie pod Skwirą 60, a dalej pod Taraszczem 150 zbrojnych powstańców i odstawiono ich do Kijowa. Później pojmano znowu w Kijowie podług dalszych wiadomości autentycznych 63 powstańców, a 11 innych zabito. W Radomyślu (w gubernii kijowskiej) znajdują się powstańcy w lasach i usiłują wtargnąć do obwodu Owruckiego. We wsi ces. rosyjskiego generał-adjutanta hrabiego Rzewuskiego, w Pohrebyszczu zniszczony został całkowicie pałac ze znajdującym się w nim mieniem hrabiego.

Kronika.

(Rada miejska.) Ze względu, że projekt organizacyi straży ogniowej i straży miejskiej już kilkakrotnie daremnie zapisany na porządku dziennym, w interesie bezpieczeństwa publicznego wymaga rychłego załatwienia, — niemniej też przez wzgląd na prośby stron oczekujących decyzji Rady miejskiej w sprawach na porządku dziennym ostatniego posiedzenia z dn. 21. b. m. zamieszczonych, a pod obrady na tem posiedzeniu niewziętych, zapowiedziane zostało na dziś wieczór posiedzenie nadzwyczajne rady miejskiej. We czwartek dnia 27. b. m. odbędzie się zwyczajne posiedzenie.

(Stan zarazy na bydło.) W lwowskim okręgu administracyjnym zaraza na bydło w pierwszej połowie maja nigdzie nie wybuchła na nowo, a nadto wygasa według wykazów urzędowych w 7 miejscach jako to: w Konstancyi w obwodzie czortkowskim, w Petrykowie i Dołżance w Tarnopolskim, w Rożniatowie w Stryjskim, w Zamościach, w Gajach starobrodzkich i Glinianach w obwodzie Złoczowskim.

Zaraza więc zmniejszała się ciągle w tym peryodzie, a według wykazów istnieje już tylko w 5 miejscach, z których po 2 przypada na obwody Czortkowski i Złoczowski, 1 na Brzeżański, ale w żadnym z tych nie ma już bydła dotkniętego zarazą.

(Pożary.) W obwodzie przemyskim zdarzyły się jednego dnia, t. j. 13. b. m. w jednym i tym samym powiecie Niżankowieckim dwa pożary. Pierwszy z nich wszczął się dnia tego po południu z nieostrożności w Horysławicach w domu włościanina Hryńka P. i zniszczył dwa domy włościańskie z budynkami gospodarskimi. Zaś w drugim miejscu, w Sadkowiecach powstał ogień w nocy, i zgorzały sześciu włościanom budynki mieszkalne i gospodarskie, a trzem tylko budynki gospodarskie. Przyczyna tego pożaru jest dotąd niewiadoma.

(Gmina Potoczek) w obwodzie kołomyjskim, obchodziła 15. b. m. z wielką uroczystością rocznicę zniesienia pańszczyzny w roku 1848. Po uroczystem nabożeństwie kościelnem nastąpił po południu festyn z muzyką i tańcami, przy czem odspiewano kilkakrotnie „Mnohaja lita“ na cześć Jego ces. Mości i najwyższego domu cesarskiego.

Najświeższa poczta.

Od granicy obwodu Rzeszowskiego donoszą nam, że oddział powstańców w sile 150 do 200 ludzi pod dowództwem Lelewela idąc z Biszczy pojawił się około Potoka i dnia 23. b. m. o godzinie 7ej wieczór poszedł dalej ku Lipinom.

Telegram Gazety Lwowskiej.

H u s i a t y n , 25go maja. Według dotychczasowych wiadomości panuje w Kamieńcu Podolskim, równie jak w całym okręgu tamtejszym zupełny spokój.

